LA CONFRARIA DE LA PURÍSSIMA SANG DE JESUCRIST DE LA PARRÒQUIA DE SANT BARTOMEU, APÒSTOL, DE LA VILA D'ALIÓ. UN EXEMPLE DE PIETAT BARROCA A L'ALT CAMP DURANT EL SEGLE XVII

Manuel Maria Fuentes i Gasó

1. LA RELIGIOSITAT BARROCA

Un principi fonamental va inspirar la societat nascuda després de les conteses religioses del segle XVI: la religiositat influeix d'una manera determinant sobre la vida dels homes i dones d'aquella època. De fet, arran de la fragmentació religiosa d'Europa que van provocar la reforma protestant i la reforma i contrareforma catòlica, hom va intentar sempre decididament que en la societat humana hi regnés un perfecte paral·lelisme entre l'ordre polític, civil i temporal i l'ordre espiritual, religiós i sobrenatural.

Ambdues esferes de la realitat —civil i religiosa— es relacionen mantenint una estreta i íntima col·laboració. L'origen d'aquesta especial unió es troba en el fet que ambdues *societats* deriven del mateix principi i tendeixen a una sola finalitat: el bé de l'home. Una felicitat que aleshores tothom entén que només pot ésser plena si consisteix en l'assoliment de les promeses salvífiques que proposa la religió. No és gens estrany, doncs, que el rei, expressió màxima del poder temporal, gaudeixi del dret diví, que la unitat política es fonamenti sobre la unitat religiosa, que cadascuna de les tres confessions cristianes que es reparteixen el continent europeu —catolicisme, reforma evangèlica i calvinisme— esdevinguin religió d'estat i que, conseqüentment, el rei consideri un especial deure seu defensar i promoure la religió pròpia. Tanmateix, allò que més caracteritza la nova societat és que les lleis civils es troben en perfecta harmonia amb les canòniques. De fet, l'estat no solament s'inspira en la seva legislació en la doctrina de les confessions religioses, sinó que reconeix les seves lleis, les aprova i hi

Resclosa 4.indd 47 12/6/07 10:00:11

dóna suport mitjançant el braç secular per imposar-ne de forma coercitiva l'execució. Així, doncs, trobem que tot allò que està prohibit o permès en l'ordre religiós, ha d'ésser prohibit o permès en l'ordre civil, tret d'alguna rara excepció.

La vida religiosa dels segles XVI-XVIII es troba especialment marcada per determinats aspectes. El primer que es percep de forma ràpida i neta és la participació freqüent i massiva dels fidels —pràcticament de tots— en la recepció dels sagraments. D'una manera especial cal esmentar la participació anyal en el compliment pasqual. D'acord amb l'antiga disciplina de l'Església, els fidels confessen i combreguen, si més no, una vegada a l'any, per Pasqua. D'altra banda, l'època viu el punyent contrast d'una Església fortament mundanitzada amb una notable florida d'activitats heroiques que porten molts dels fidels —homes i dones— als altars. L'abundància de congregacions religioses que aniran apareixent després del concili de Trento són també una prova de la vitalitat d'aquesta vida religiosa marcada per llums i ombres. L'art, en totes les seves expressions —arquitectura, escultura, pintura, música, arts decoratives, etc.—, estarà amarat, com la mateixa societat que el produeix i reclama, de l'influx de la religiositat. Tota la vida quotidiana girarà també al voltant del pern de la vida cristiana. La rutina habitual dels homes i les dones només es trenca mercès a les grans festes religioses. El calendari no és altra cosa que el desenvolupament, en el temps i l'espai, dels misteris de la fe que traspua la vida humana. El rostre de l'Església militant —aquells i aquelles que encara pelegrinen aquí a la terra— tendeix a assemblar-se al de l'Església triomfant —aquells i aquelles que ja gaudeixen de la glòria del cel—. D'aquesta manera, doncs, el triomfalisme aquí a la terra esdevé una veritable icona de l'explosió gloriosa de la vida del cel.

La pietat cristiana, tanmateix, es revesteix del mateix rostre d'una societat que sovint sofreix i viu amb la més estreta misèria. Les calamitats públiques —guerra, malalties, fam, pobresa i injustícia— permeten de reconèixer en el Crist crucificat el sentit del patiment humà. A meitat del segle XVI i durant el segle XVII, la devoció envers la Passió de Nostre Senyor Jesucrist s'estendrà ràpidament arreu de l'Europa catòlica. Les grans processons, com la del Corpus Christi i les de devoció envers algun sant, donen pas a les processons de Setmana Santa. El dramatisme de la situació de Jesús durant la seva Passió i mort posterior, descrita als evangelis, va permetre'n una escenificació fàcil mitjançant les imatges i els passos. La mort injusta del Salvador, l'únic just, va ajudar a entendre la mort dels homes i dones, vertaders pecadors i pecadores. El sentit d'expiació dels pecats propis i dels pecats de la nissaga humana trobava sentit i s'il·luminava en la creu de Jesucrist.

2. LA CAPELLA DEL SANT CRIST

El 23 de febrer del 1608 els jurats de la vila d'Alió, per iniciativa de mossèn Pere Joan Pons, vicari perpetu de la parròquia d'Alió, van acordar habilitar un lloc de l'església parroquial com a capella del Sant Crist. Finalment, es van decidir pel lloc que ocupaven les fonts baptismals, que van ésser traslladades a sota de l'escala del cor. El cost de l'arranjament fou

Resclosa 4.indd 48 12/6/07 10:00:12

de 5 lliures barceloneses.[1] L'any 1610 els jurats, amb la intenció de motivar i promoure la devoció a la Passió de Jesucrist entre els veïns de la vila, "feren per a la iglésia de Alió un standratch de la Passió, y penós negra ab sos improperis y figura de Christo".[2] Finalment, el 4 d'abril del 1613, "fonch rebuda una figura de Cristo crusificat, de altària 7 pamps de xipré tot lo cos y creu".[3] L'escultura era obra de mestre Laudis, veí de Valls.

Al cap de pocs anys, segurament l'increment de la devoció envers el crucificat va portar els feligresos d'Alió a considerar insuficient la solució adoptada. Així, doncs, el 18 de gener del 1616, el Consell de la vila va determinar la construcció a l'església parroquial d'una nova capella dedicada a Crist crucificat.[4] Ens sembla interessant remarcar que el jurat en cap aquell any era Antoni Joan Pons, nebot del vicari perpetu d'Alió. La nova iniciativa naixia, doncs, estretament lligada als interessos de cal Pons. La construcció de la nova capella del Sant Crist es van acabar l'any 1620. Les obres van anar a càrrec de Pere Porta, dit lo Gras, mestre de cases de Bràfim.

El 19 de maig del 1626 mossèn Pere Joan Pons, que ja vivia a Valls i exercia com a beneficiat del benefici de la Verge Maria, va fer donació a la capella del Sant Crist de diversos objectes, l'ús dels quals va vincular totalment en aquell lloc. Ho feia amb l'autoritat que li donava haver-ne estat l'impulsor de la construcció. Mn. Pons ho exposava d'aquesta manera:

> Com a llaÿca ÿ privada persona, ÿ de béns propris, etc.don, ÿ per títol de donasió que·s diu entre vius, concedesch a la capella, ÿ per la capella del Sant Crusifici de la iglésia del dit lloch de Alió, la qual jo, dit donador, he fabricada, com a marmassor testamentari del quondam, Rafel Joan Pons, mon jermà, ÿ carner per al llinatje de Ponsos en dita capella, ÿ al administrador de aquella qui és, Antoni Joan Pons, pagès de dit lloch de Alió, mon nabot, ereu de la casa principal de Pons, situada al soldevall de la plaça de dit lloch de Alió, ÿ als seus successors en la dita casa ÿ erèntia perpètuament, com ja de la dita administrasió de la dita capella consta per consesió al dit ereu feta per lo molt reverent senÿor Pau Campaner, spitaler de la Seu de Tarragona ÿ official ÿ vicari general del il·lustríssim senÿor don Joan de Moncada, archabisbe de Tarragona, ÿ firmat de sa mà pròpia a 18 de setembre 1621, ÿ no altrament, ÿ sempre que en dita capella en lo temps esdevenidor mancarà alguna cosa per adorno, o per necessitat de dita capella, que lo visitador qui serà mane a dit administrador ho fassa, que a ell toca la conservatió ÿ adorno de dita capella, ÿ ab dits pactes ÿ conditions fas la dita donatió de totas las cossas devall escritas sols per dita capella, ÿ per hobs de aquella tantum, ÿ per lo que dit administrador lliberament ÿ sens força ni violènsia voldrà, de tal manera que, si los sagristans del Nom de Jesús, del Corpus , del Rosser, de Sant Barthomeu, o altres de dita iglésia, damanaran al dit administrador algun, o algunes, de les dites cossas per mi donades, ÿ baix mencionades, entès festivitats ÿ solemnitats, humilment ÿ de gràsia, ÿ no ab imperi ni ab violènsia, ni per compliment de la iglésia, sinó de gràsia ÿ serveÿ, és mà voluntat, hordene, ab tal que u colre dit administrador passada la festa, o la octava, ÿ ho torne al calax de capella, ÿ que ninguna de les ditas cossas donadas

[1] AHA-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Llibre de la sagristia (1594-1694), 8v. C. 6, núm. 14; cf. FUENTES I GASÓ, Manuel Maria. "Memòria històrica i ministeri pastoral Mn. Pere Joan Pons, vicari perpetu d'Alió i Puigpelat (1595-1620)", *La Resclosa* 10, p. 78.

[2] Ibídem, 9r. L'adquisició de l'estendard i penons es va fer el 30 de maig del 1610.

[3] Ibídem.

[4] AHA-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Man. Not. (161-1622), 87v-88r. C. 7, núm. 26; cf. FUENTES I GASÓ, Manuel Maria. "Memòria històrica i ministeri pastoral Mn. Pere Joan Pons, vicari perpetu d'Alió i Puigpelat (1595-1620)", *La Resclosa* 10, p. 88.

Resclosa 4.indd 49 12/6/07 10:00:12

> isca ni servesca fora de la iglésisa sobradita, perquè no vull que les cossas donadas a la dita capella servescan a ningunas cossas profanas, sinó sols al serveÿ de Déu, ÿ no del món, ni de ninguna casa, encara que fos del mateix administrador de la dita capella, perquè seria fer contra mà voluntat, ÿ si en dita iglésia, o en la de Puigpalat, se faran atzequies solemnes, sepultures, o novenes, que volguessen les dalmàticas de diacas ÿ casula, o terno, de diffuncts, per solemnisar aquellas, com és just ÿ honest honrar als morts, lo dit administrador las dexe, ab tal que donen dos sous de caritat per obs de la dita capella cada volta, ÿ altrament.[5]

Probablement, les seves extremades i detallades prevencions quant a l'ús dels objectes religiosos que llegava tenien com a finalitat demostrar que la capella era de patronat de la seva família. Aquest fet, com veurem posteriorment, va enfrontar els Pons amb la Universitat i veïns d'Alió.

Tanmateix, la seva especial vinculació amb la capella del crucificat que ell havia fet bastir explica que mossèn Pons canviés el seu lloc de sepultura. En el seu testament del 1606 havia disposat ésser sebollit a la capella de Sant Bartomeu apòstol, i en la seva darrera voluntat testamentària, expressada l'any 1631, manava ésser enterrat a la capella del Sant Crist. L'antic vicari perpetu d'Alió mirava d'explicar els seus motius tot dient:

> Item, allegech la sepultura al meu cos feadora dins de la iglésia de dit lloch de Alió en lo vas, o carner, de la capella del Sant Crucifici, la qual jo he fabricada, y lo carner, com a mermessor del quondam Ráphael Joan Pons, mon jermà, y de la qual iglésia jo so estat curat 25 anys, o més.[6]

3. LA CONFRARIA DE LA PURÍSSIMA SANG DE JESUCRIST

Tot fa pensar que mentre mossèn Pere Joan Pons va ésser vicari perpetu d'Alió, la intervenció de la universitat i els veïns d'Alió en els afers de la capella del Sant Crist va ésser escadussera, per no dir del tot inexistent. L'any 1638 els jurats d'Alió s'adreçaven al doctor Pere Tressánchez, tresorer i canonge de la Seu de Tarragona, i oficial i vicari general en seu vacant, per tal de sol·licitar el seu permís perquè se'ls reconegués que havien bastit la tan desitjada capella. En aquesta ocasió, tanmateix, també expressaven el desig de fundar una confraria sota l'advocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist. El vicari general els ho va concedir tal com ho demanaven.[7] La Universitat, d'acord amb la sensibilitat de l'època que hem explicat anteriorment, considerava que tenia tot el dret a bastir una capella i a erigir una confraria. Ambdós desitjos s'ajustaven perfectament al seu deure de cooperar per a la salvació de les ànimes dels alionencs i alionenques. Aquest legítim desig, tanmateix, entrava en franca contradicció amb els interessos de cal Pons, que tan gelosament havia mirat de protegir mossèn Pere Joan Pons.

Això explica el fet que Antoni Joan Pons, el germà gran de mossèn Pons, que era familiar del Sant Ofici de la Inquisició, s'oposés fermament i valentament a la decisió de l'autoritat eclesiàstica diocesana. Aleshores va apel·lar al Sant Tribunal tot al·legant que l'oficial i vicari

[5] Cf. APÈNDIX DOCUMENTAL, núm. 1.

[6] FUENTES I GASÓ, Manuel Maria. "Memòria històrica i ministeri pastoral Mn. Pere Joan Pons, vicari perpetu d'Alió i Puigpelat (1595-1620)", *La Resclosa* 10, p. 67; cf. AHAT-Parròquia de Sant Pere, apòstol, de Vilabella. Man. Not. (1622-1632), 168r-169v. C. 14, núm. 82. Testament. Alió, 22 d'agost del 1631.

[7] Cf. APÈNDIX DOCUMENTAL, núm. 3.

Resclosa 4.indd 50 12/6/07 10:00:12

general Tressánchez no era competent per dictar sentència en aquell afer. Antoni Joan Pons considerava que la Inquisició era el tribunal adequat, car, evidentment, esperava una decisió favorable a les seves pretensions.

Amb tot, el 4 de novembre del mateix any 1638, el Dr. Pere Tressánchez dictava novament la mateixa sentència i condemnava a pena d'excomunicació major aquells o aquelles que s'hi oposessin.[8]

Al Llibre de la Confraria de la Puríssima Sang de Jesucrist de la parròquia d'Alió s'hi troben unes ordinacions. Dissortadament no estan datades, però sembla que van ésser redactades arran de la sentència de l'any 1638.

El preàmbul de les ordinacions es fixa detalladament en el misteri de la Redempció. Insisteix en el fet que els homes i les dones han de mostrar agraïment a l'acte salvífic de Crist mort a l'ara de la creu. I acabava amb la conclusió que aquesta actitud agraïda ha de traduir-se en alguna acció concreta i visible. Mn. Antoni Domingo, vicari perpetu d'Alió, els jurats de la vila i els procuradors de la capella del Sant Crist consideraven que la forma millor de fer-ho era fundant una confraria i germandat que devotament donés culte a la Puríssima Sang de Jesucrist.

La confraria havia de celebrar la seva festa principal el dia 3 de maig, festa de la invenció de la Santa Creu. Ho havia de fer, com de consuetud, celebrant les completes a la vigília i missa cantada el dia de la festa, en què no podia mancar un bon predicador que pronunciés un bon sermó. Les ordinacions assenyalaven un pressupost màxim de 10 rals com a quantitat que els sagristans podien gastar en despeses destinades a la dita festa.

La relació de la mort de Jesús amb la de tots els fidels cristians era ben estreta a través del baptisme. Per aquesta raó, doncs, la confraria es comprometia a enterrar cristianament qualsevol cos que fos trobat mort pel terme d'Alió, tant si havia mort de forma natural com violenta.

La nova confraria no assenyalava cap altra condició per poder ésser-hi admès com a confrare o confraressa que el fet d'ésser veí o veïna de la vila d'Alió. Cada confrare o confraressa havia de pagar anualment una quota de dos sous, que hom anomenava *nual*.

Anualment els confrares elegien dos sagristans, alguna vegada són anomenats *procuradors*, que tenien cura dels afers de la confraria. Competència seva preferent era portar els comptes de l'associació religiosa. Dues dones, amb el nom de *procuradores*, també eren elegides anyalment amb la finalitat de captar a l'església amb el bací propi de la confraria. Es tractava d'un gran plat d'aram que tenia al seu bell mig una escultureta de fusta que representava el crucificat.

La devoció a la Passió de Jesús comportava també un accent en la contemplació de les cinc llagues dels seus peus, mans i costat. Quan moria algun dels confrares o confraresses els que quedaven estaven obligats a resar un parenostre i cinc avemaries en sufragi de la seva ànima. Les pregàries dels confrares o confraresses supervivents s'adreçaven a les cinc llagues de Nostre Senyor Jesucrist clavat en creu.

[8] Cf. APÈNDIX DOCUMENTAL, núm. 4.

Resclosa 4.indd 51 12/6/07 10:00:12

4. LA IMATGE DEL CRUCIFICAT

L'any 1716 el vicari perpetu, mossèn Joan Monner, juntament amb els jurats de la vila i els sagristans de la Confraria de la Puríssima Sang de Jesucrist d'Alió, van determinar fer una nova creu. L'escultura fou encarregada a l'escultor vallenc Jacint Oliva. El daurador vallenc Pau Morales, va encarnar la imatge i va pintar la creu. El preu total de renovar el Sant Crist d'Alió —fer la creu i crucificat, encarnar la imatge, pintar i daurar la creu, etc.— fou de 40 lliures i 2 sous.

Les despeses foren eixugades mercès a la generositat dels fidels. El Dr. Pere Anton Foguet, canonge infermer de la Seu de Tarragona i senyor de la vila d'Alió, va pagar 6 lliures barceloneses, que era el preu d'encarnar la santa imatge. El P. Mateu Subielus, religiós carmelita, mestre i escrivà de la vila, va pagar el cost de la creu, la tovallola del Sant Crist i les estrenes donades a l'escultor. La Confraria de la Puríssima Sang de Jesucrist va sufragar els claus, anses i cordons per portar el crucificat. El batlle, en Ramon Pons, dit de les Voltes, va costejar part de la roba. Finalment, els veïns d'Alió van pagar l'obra de pintar i daurar la creu.

El P. Mateu Subielus també va regalar a la confraria "dos alabardas y dos sabras de fusta per fer senturions per quant Nostre Senyor està en lo moliment". Amb l'aparició dels dos centurions romans (en alguns llocs, com a Reus, coneguts amb el nom del *bon lladre* i *mal lladre*), el conjunt restava acabat.

5. EL PAS A L'EDAT CONTEMPORÀNIA

A finals del segle XVIII, la capella del Sant Crist encara restava vinculada a la família Pons. Fou, altra vegada, la seva generositat la que va permetre "la obra del cambril, altar, perspectiva, pintura y gradas per fer lo monument".[9] El cambril el va construir el mestre de cases alionenc Josep Plana. El treball de fusteria va córrer a càrrec de Josep Guinovart, fuster de la mateixa vila. La pintura de la capella i altar van ésser obra del pintor i daurador vallenc Jaume Tèrmens. El conjunt del crucificat, tal com ja succeïa en la majoria d'esglésies, es va completar amb l'adquisició d'una imatge de la Mare de Déu dels Dolors.

El mes de març del 1787 Joan Pons i Soler, veí de Barcelona però fill de casa Pons, de les Voltes, d'Alió, i el seu germà hereu, Pere Pons i Soler, van oferir diners per contribuir a la renovació i millora de la capella del Sant Crist. El primer va lliurar 25 lliures, la quantitat més notable de les que els fidels van aportar, i el segon va aportar, en dues vegades, la quantitat de 13 lliures 12 sous i 10 diners. La resta es va aplegar amb l'aportació de part dels cabals de les confraries de les Ànimes, Sant Isidre, la Mare de Déu del Roser, Sant Bartomeu i Sant Francesc.

[9] Cf. APÈNDIX DOCUMENTAL, núm. 9.

Resclosa 4.indd 52 12/6/07 10:00:12

6. APÈNDIX DOCUMENTAL

Núm. 1

Donació de diversos objectes religiosos per a ús exclusiu de la capella del Sant Crist per part de mossèn Pere Joan Pons, antic vicari perpetu de la parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió.

AHAT-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Llibre de la Confraria de la Púrissima Sang de Jesucrist (1643-1668), c. 6, núm. 15. Paper solt.

Alió, 19 de maig del 1626.

Universis et singulis huius modi seriem inspecturis, lecturis, visuris pariterque et vidituris. Attestor et cum presenti fidem indubiam fuerit, ego Paulus Alonso, presbiter ac vicarius perpetuus loci de Alio, Tarraconensis diocesis, eoque nomine, auctoritate ordinariam notarium , quod inter scripturas comunes notariam dictae vicariae et precique inter scripturas reverendi domini Antonio Domingo, olim vicari dicte ecclesiae, inveni quaddam instrumentum donationis tenoris sequentis:

A 19 de maig 1626, etc.

In Dei nomine, noverint universi. Quod ego, Petrus Joannes Pons, beneficiatus beneffici Virginis Mariae, fundati in ecclesia villae de Valls, ÿ natural del lloch de Alió, ÿ ara de present habitant en Valls, del diòcesi de Tarragona, de mon grat ÿ certa sciència, amore Dei et Domini Nostri Jesuchristi, Virginisque Mariae, necnon Apostolorum Petri et Joannis, et omnium sanctorum, et sanctarum, com a llaÿca ÿ privada persona, ÿ de béns propris, etc.don, ÿ per títol de donasió que·s diu entre vius, concedesch a la capella, ÿ per la capella del Sant Crusifici de la iglésia del dit lloch de Alió, la qual jo, dit donador, he fabricada, com a marmassor testamentari del quondam, Rafel Joan Pons, mon jermà, ÿ carner per al llinatje de Ponsos en dita capella, ÿ al administrador de aquella qui és, Antoni Joan Pons, pagès de dit lloch de Alió, mon nabot, ereu de la casa principal de Pons, situada al soldevall de la plaça de dit lloch de Alió, ÿ als seus successors en la dita casa ÿ erèntia perpètuament, com ja de la dita administrasió de la dita capella consta per consesió al dit ereu feta per lo molt reverent senÿor Pau Campaner, spitaler de la Seu de Tarragona ÿ official ÿ vicari general del il·lustríssim senÿor don Joan de Moncada, archabisbe de Tarragona, ÿ firmat de sa mà pròpria a 18 de setembre 1621, ÿ no altrament, ÿ sempre que en dita capella en lo temps esdevenidor mancarà alguna cosa per adorno, o per necessitat de dita capella, que lo visitador qui serà mane a dit administrador ho fassa, que a ell toca la conservatió ÿ adorno de dita capella, ÿ ab dits pactes ÿ conditions fas la dita donatió de totas las cossas devall escritas sols per dita capella, ÿ per hobs de aquella tantum, ÿ per lo que dit administrador lliberament ÿ sens força ni violènsia voldrà, de tal manera que, si los sagristans del Nom de Jesús, del Corpus , del Rosser, de Sant Barthomeu, o altres de dita iglésia, damanaran al dit administrador algun, o algunes, de les dites cossas per mi donades, ÿ baix mencionades, entès festivitats ÿ solemnitats, humilment ÿ de gràsia, ÿ no ab imperi ni ab violènsia, ni per compliment de la iglésia, sinó de gràsia ÿ serveÿ, és mà voluntat, hordene, ab tal que u colre dit administrador passada la festa, o la octava, ÿ ho torne al calax de capella, ÿ que ninguna de les ditas cossas donadas isca ni servesca fora de la iglésisa sobradita, perquè no vull que les cossas donadas a la dita capella servescan a ningunas cossas profanas, sinó sols al serveÿ de Déu, ÿ no del món, ni de ninguna casa, encara que fos del mateix administrador de la dita capella, perquè seria fer contra mà voluntat, ÿ si en dita iglésia, o en la de Puigpalat, se faran atzequies solemnes, sepultures, o novenes, que volguessen les dalmàticas de diacas ÿ casula, o terno, de diffuncts, per solemnisar aquellas, com és just ÿ honest honrar als morts, lo dit administrador las dexe, ab tal que donen dos sous de caritat per obs de la dita capella cada volta, ÿ altrament.

Primo, un sobracell, o docell, sobra la figura del Christo de tafatà carmesí ab flocadura tota la redor.

Més, una cortina, també de tafetà carmesí ab sa flocadura blanca ÿ verda, ÿ forrada de tella blanca per a devant de dita figura.

Més, quatre taulons, çò és, una figura de Christo que aporta la creu al Calvari; ÿ altre de Sant Pere; ÿ altre de Sant Joan , apòstol ÿ evangelista; ÿ altre de Sant Domingo.

Resclosa 4.indd 53 12/6/07 10:00:13

Més, una ara.
Més, quatre telles, un cobre altar de cuÿro negra.
Més, un palis xamalot vermell ÿ negra, ab caps ÿ ossos de mors.
Més, un camís, ÿ sinyells, y dos amits de tella.
Més, un missal daurat, de forma mitjana, ab son feristol.
Més, dos corporals bradats de punta de agulla.
Més, una bossa de corporals de brocat, ab altres corporals ab guarnisió de fusells, fillolles ÿ purificadors, ÿ cobrecasle, ÿ tovallolles de lavabo.
Més, dos catifas grans novas, de valor de 20 lliures.
Més, un terno de morts, casulla, dalmàticas de fustam ab caps de morts, ab stolles ÿ maniples de xamalllot, ab tovallolla del faristol per dir la epistola ÿ lo evengeli, ÿ faristol, ÿ un palis de tella brodat de seda negra.
La qual donasió fas jo, dit donador, del modo que millor dir ÿ entendres pugue,ab bo ÿ sa enteniment, etc. extraent totas les cossas sobraditas, de mà y poder meu y possar-les en mà ÿ poder de la dita capella, ÿ del dit administrador de aquella per sempre, etc.
La qual donasió vull sia allergada ÿ stirada ab totas les clàusulas necessàrias en semblants actes possats.
Loo, confirmo, firmo ÿ juro, etc.
Testes sunt lo doctor Vives, de Valls, Jaume Sendrós, pagès de Alió, ÿ mossèn Francesch Llunes, de Pons, prevere.
Et ut igitur de premissis propria manu scriptis in judicio et extra judicium, fides plena ab omnibus adibeatur ego, diem Paulus Alonso, supra memoratus, hic me subscribo et quo in publicus instrumentis claudendis appono sig+num.

Núm. 2

Ordinacions de la Confraria de la Puríssima Sang de Jesucrist de la Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. [Alió, 1638].

AHAT-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Llibre de la Confraria de la Púrissima Sang de Jesucrist (1643-1668), c. 6, núm. 15, s. f.

Ordinacions de la Confraria de la Puríssima Sanc de Jesuchrist.
Entre tantas y tan gran mercès y beneficis ab los quals la Magestad de Déu Nostre Senyor té obligat, no sols als christians, però generalment a tot lo gènero humà, certíssima cosa és, ÿ sens dubte algú que lo més principal, ÿ lo que més camejà entre tots fou lo benefici de la Redemptió, perquè segons diuen tots los sancts de que·ns haguera aprofitat lo benefici de la creatió lo haver-nos creat en aquell món ÿ haver-nos dat en vida corporal, si per lo peccat de nostres primers pares estavem perpètuament privasts de la Vida Eterna, y lo benefici de la glorificació, de quin profit fora estat als homens si per lo de la Redemptió no s'hagués merescut Déu Nostre Senyor fet home poder gosar de la divina glòria, ÿ beneventurança ÿ si en los beneficis ÿ mercès que·s fan lo que més se mira, lo que més se obliga, y més ordinàriament se estima és lo amor y voluntat gran ab que·s fa.
Que llengua hi ha que puga declarar, ni enteniment penetrar lo amor tan gra que Déu Nostre Senyor en nostra Redemptió mostrà? Puis sent nosaltres enemichs seus per lo peccat Ell sens ninguns mèrits nostres se volgue fer home per nosaltres estant de justícia obligats a pagar pèrpetuament las penas del peccat de nostres pares y nostres, Ell graciosament se vestí de nostra carn humana per poder satisfer per lo homo ÿ redimir-lo de tot rigor de justícia ab una redició tan gran, tan abundant, ÿ tan copiosa que, podent sols en una làgrima en lo pesebre, ab una gota de sanch en la circuncisió satisfer los peccats dels hòmens de tot rigor de justícia no se acontentà de això tant solament sinó que volgué suar sanch en abundància, ser açotat, se escupit, ser coronat de espines, portar una creu pesadíssima al Monte Calvari: ÿ finalment ser crucificat en l'arbre de la Vera Creu ahont vertí ÿ donà per amor dels hòmens tota la sua pre[t]iotíssima sanch per aquellas suas preciosíssimas nafres de peus ÿ mans ÿ

Resclosa 4.indd 54 12/6/07 10:00:13

costat ÿ ab ella la vida al Pare Etern: puis si a la forma ÿ medida dels beneficis són las obligacions en los que·l reben ÿ a la medida de las obligacions ha de ser la correspondència a ells, qui porà esplicar la obligació que tots tenim a la Passió de Crhisto Senyor Nostre, a las suas preciosíssimas nafras?, a la sua preciosíssima sanch? Puis per medi della ab tan copiosa ÿ abundant redemptió nos volgué redimir del peccat ÿ satisfer ab tan rigor al Pare Etern per nosaltres.

Considerant per çò, per una part, la Universitat ÿ singulars perçonas de la vila de Alió, ÿ ab humilitat ÿ devoció gran confessant estas obligacions a la Sanch Puríssima de Christo Salvador Nostre, y volent, per altre part, donar algun senyal exterior desta devoció, gratitut y bona correspondència, han determinat se fundàs en la Iglésia de Alió confraria ÿ germandat de la Puríssima Sanch de Jhesuchrist.

Per tant, los noms de la Sanctíssima Trinitat, Pare ÿ Fill, ÿ Sant Sperit, ÿ de la humil Verge Maria, humilment ÿ ab tota devoció invocats.

Nosaltres, Antoni Domingo, prevere ÿ vicari perpètuo de la Parrochial Iglésia de dita vila de Alió, Esteva Domingo, Antoni Fabregat ÿ Joan Plana, del cap de la plaça, jurats; Joan Domingo ÿ Bernat Domènech, procuradors de la Capella del Sanct Crucifixi, en nom de tota la universitat ÿ singulars persones, statuïm ÿ fundam confraria ÿ germandat sots invocació de la Puríssima Sanch de Jhesuchrist Nostre Senyor en la Parrochial Iglésia de Alió, en la Capella del Sanct Crucifixi, per a bona ordinació, conservació ÿ augment de la qual no·s ha aparegut fer las ordinacions ÿ constitucions següents:

1. Primerament. Per quant en totes nostres actions y obras ha de precehÿr ÿ havem de tenir devant nostres ulls la honrra ÿ glòria de Déu Nostre Senyor, volem ÿ ordenam que la festa principal de la Confraria sia la festa de la Invenció de la Creu, que celebra la Iglésia a tres de maig, ÿ que en ella, en la capella de dita confraria, se celebren completas la vigília; missa cantada lo die, ÿ hage sermó; ÿ en tot se celebre dita festa ab la solempnitat que celebrar se puga.

2. Ítem, ordenam ÿ volem que, sempre que per lo terme se trobarà algun cos mort, de mort natural o violenta, desemparat de qui li puga donar ecclesiàstica sepultura estiga a càrrech dels procuradors de dita confraria portar-lo fins un portal de la vila, ÿ allí lo Viccarií Perpètuo lo vage a cercar per a dar-li ecclesiàstica sepultura; la qual missa de la sepultura, axí dells com dels sentenciats, se diga en la capella de dita confraria.

3. Ítem, ordenam y volem que en dita confraria puga entrar tota la vila ÿ que quiscun anÿ hagen de pagar dos sous per charitat ÿ se escriguen ÿ sien confrares ells ÿ tota sa família.

4. Ítem. Ordenam ÿ volem per dit effecte sien per los jurats de dita vila de Alió elegidas dos donas en procuradores de dita confraria per a fi ÿ effecte per a acaptar tots los dias de festas manadas acceptat los dias de festa que acapten las procuradores de la Verge Maria ÿ quiscuna festa sien tingudes ÿ obligadas en donar la charitat que trobaran als procuradors de dita confraria.

5. Ítem, ordenam ÿ volem que sempre que se esdevindrà morir algun confrare tingan obligació tots los confrares dir li sinc Pater nostres ÿ sinch Ave Marias a honor de las sinch plagues de Jhesucrist Nosre Senyor.

6. Ítem, ordenam ÿ volem que lo dia de la festa principal de dita confraria que és lo dia de la Invenció de la Creu los procuradors de dita confraria pugan gastar deu resals ÿ no més dels dines de dita confraria.

Núm. 3

Llicència concedida per l'oficial i vicari general de Tarragona, en seu vacant, Dr. Pere Tressánchez, als jurats i veïns d'Alió perquè puguin bastir una capella al Sant Crist i fundar una confraria sota l'advocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

AHAT-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Llibre de la Confraria de la Púrissima Sang de Jesucrist (1643-1668), c. 6, núm. 15. Paper solt.

Tarragona, 26 de març del 1638.

Petrus Tressánchez, presbiter doctor decretorum, thesaurarius et canonicis almae Sedis Tarracone, in spiritualibus et temporalibus, pro illustribus et admodum reverendis dominis canonicis et capitula dicta Sedis, Administratoribus Archiepiscopato, eandem Sede Vacante, Officialis et Vicarius Generalis.

Resclosa 4.indd 55 12/6/07 10:00:13

Dilectis nobis in Christo honoravilibus juratis et probis hominibus universitatis villae de Alió, dioecesis Tarraconensi, salutem in Domino.
Cum supplicationibus vestra pro parte nobis prorestis annuentes intus ecclesia parochialem dicte villae capella Purissime Sanguinis Domini Nostri Jesuchristi erigendi et construendi, et fundandi nume cum confratum, sub eadem invocatione dictae capellae.
Thenore presenti vobis licentia inpartimur, et concedimus facultatem mandantes reverendo rectori, seu curam animam regenti, et ailiis cuja intersit, ne si per his, et casum altero, aliquod vobis prestent impedimentum, sub excomunicationis majoris poena.
In quorum fidem et testimonium premissam presentes manu nostra subcritas et sigillo curiae vicariatus ecclesiastici Tarracone inferium fieri, etc. dicti jusimus.
Datum Tarracone die vigessima sexta mensis martii anno a Nativitate Domini millessimo sexcentessimo trigessimo octavo.
P[ere] Tressánchez, Vicarius generalis et officialis.
De dicti admodum reverendi domini officiali et vicarius generalis mandato.
Petrus Paulus Gavaldà, notarius publicus Tarracone, curiae vicariatus ecclesiastici Tarracone Sede Vacante scriba.

Núm. 4

L'oficial i vicari general de Tarragona, en seu vacant, Dr. Pere Tressánchez, ratifica la llicència i permís concedit als jurats i veïns d'Alió perquè puguin bastir una capella al Sant Crist i fundar una confraria sota l'advocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

AHAT-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Llibre de la Confraria de la Púrissima Sang de Jesucrist (1643-1668), c. 6, núm. 15. Paper solt.

Tarragona, 4 de novembre del 1638.

Nos, Pere Tressánches, prevere en decrets doctor, thesorer ÿ canonge de la Sancta Iglésia de Tarragona, en lo spiritual ÿ tenporal per los il·lustres ÿ molt reverents senyors capítol ÿ canonges de dita Seu, en dit nom administradors de l'Archebisbat Seu Vaccant, official ÿ Vicari General.
Als amats en Jesuchrist lo vicari perpetuo de la Parochial de Alió, ÿ Anthoni Joan Pons, ÿ altres de dita vila, en lo acte de la notificatió de les presents nomenador, ÿ a quiscun de ells a soles, salut en Nostre Senÿor Jesuchrist.
Com vÿ die present ÿ devall scrit devant Nos ÿ cort nostra ha comparegut lo reverent Demià Soler, prevere ÿ comensal de la Seu de Tarragona, sÿndich procurador ÿ actor de la universitat ÿ singulars persones de la vila de Alió, Camp ÿ diòsesi de Tarragona, lo qual me ha notificada ÿ presentada una supplica que és del thenor següent:
Il·lustre Senÿor Official ÿ Vicari General.
Havent Antoni Joan Pons, de Alió, del present Archebisbat, pretés que·l R. P. No podia ser jutge en una causa, o negoci, entre dit Pons ÿ los jurats de dit lloch, sobre la edifficatió de una capella fahedora en lo terme, ÿ, ho, iglésia de la parrochial de Alió, va acudir dit Pons als senÿors Inquisidors de Cathalunÿa, ÿ ben discentit dit negoci ÿ causa dits senÿors han remés al R. P. La cognitió de dita causa ÿ negoci com conste ab les lletres remissorials que·s produeixen ut juserant si et quatenus, ÿ encara que en vint-ÿ-sis de mars més proppassat fonch per el R. P. concedida llicèntia a dits jurats ÿ particulars de dita vila que puguessen edificar dita capella dins la iglésia parochial de dit lloch, sub título de la Pretiossíssima Sanch de Jesuchrist, ÿ fer número de confrares, sots la mateixa invocatió, manant al vicari de dita vila ÿ altres, sots pena de excommunicatió major, no impedescan en fer dita capella; ab tot per major cauthela que danÿar no sol altre vegada suppliquen los dits jurats ÿ particulars de dita vila que·ls concedesca la mateixa llicèntia ÿ facultat de fer ÿ continuar dita capella, manant ab censures a dit rector ÿ a dit Joan Pons, ÿ a altres, no turben ni impedescan a dits jurats en la fàbrica ÿ ediffici ÿ continuasió de aquell en havant, sots dita pena a, altres, a altres, al R. P. ben vistes, ÿ para est effecte de llicèntia ÿ manaments opportuns ser provehit juxta stÿllum. Ý així ho demanen ÿ suppliquen premisso et offitiorum Vinader.

Resclosa 4.indd 56 12/6/07 10:00:13

Al peu del qual per Nos, die present ÿ devall scrit se ha feta la provisió següent:
Jhesus.
Quarta novembris millesimo sexagessimo trigessimo octavo, ex causis in supplicatione propositis mandat fieri ut petit et probis fiant littere juxta stÿllum et cum insertione supplicationis.
E Nos, per la auctoritat que usam, vos diem ÿ manam a vosaltres, dits Juan Pons, ÿ altres en lo acte de la citatió nomenadors, que ab pena de excumunicatió major, encontinent, les presents presentades vos seran, no perturbeu, ni perturbar fassau, ni menos impedigau als jurats de dita vila de Alió ÿ singulars de aquella la fàbrica ÿ edifici ÿ continuatió de aquella, de la capella entenen fabricar sots invocatió de la Preciossíssima Sanch de Jesuchrist, com los dits jurats, ÿ demés particulars obtingueren per Nos llicèntia de fabricar dita capella, si ÿ conforme en dita supplica llargament se conté, a la qual se ha relatió, eo, al tener die devant notari ÿ cort nostra compareguen per a donar justecs causes ÿ rahons com al demunt dit tinguts ni obligats no sien.
Altrament si lo contrari per vosaltres, ÿ quiscu de vosaltres, serà fet, lo que no·s creu pasarà havant en la publicatió de dita excomunicatió, si ÿ conforme de dret ÿ de justítia se trobarà, poder-se fer llur absèntia en res no obstant més cortumatia exhigint de la notificatió ÿ presentatió del present se estarà a la relatió de qualsevol prevere, tant curat com no curat, eo, dels nuntios, jurats de ma cort, al peu del present eadors fahedora.
Datum en Tarragona als quatre dies del mes de noembre anÿ de la Nativitat del Senyor de M. D. C. XXX. VIII.
Ý al thenor de les presents ara de nou los és concedida.
Ita approbat not. et scrita munificus manu propria.
P[ere] Tressánchez, Vicarius Generalis et Officialis.
De dicti admodum reverendi domini Officiali et Vicarius generalis mandatu.
Petrus Petrus Gavaldrà, notarius Tarracone et curiae ecclesiasticha Tarraconen Sede Vacante, scriba.

Núm. 5

AHAT-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Llibre de la Confraria de la Púrissima Sang de Jesucrist (1643-1668), c. 6, núm. 15. fols. 6v-67v. [Alió], 8 d'abril del 1716.

Vuÿ que contam als 8 del mes de abril de 1716.
Com en est poble de Alió se renovà de nou la figura, o imatge, del Sant Christo de la Iglésia del present pobble, essent rector, o vicari perpetu, lo Reverent Monssèn Joan Monner, prevere y rector de dita Igléssia de Sant Barthomeu, esent sagristans de dita confraria, primo Jauma Sandrós, de la Igléssia, y Manuel Pons, Batlle de dit pobble, Ramon Pons, de les voltas; jurats, Ramon Barriach, Jaume Sandrós, del forn, y Ramon Batalla, tots tres jurats del present aÿn de 1716.
Lo gasto del que feu lo escoltor y daurador, çò és, creu nova y fer-la daurar.

Primo, la Creu del Sant Christo la feu Jascinto Oliva, escoltor, y costà, habitant en Valls	5 ll.
Més, de renovar la corona per lo escoltor	1 ll.
Primo, de fer encarnar lo Sant Christo	6 ll.
Més, de pintar y daurar la creu	4 ll.
Més, de fer daurar la corona	2 ll.
Més, la tovallola del Sant Christo	6 ll.
Més, per los claus y anssas per portar lo Sant Christo	1 ll. 16 s.
Més, per la bronÿa y gornida de puntas	2 ll. 12 s.
Més, per la bossa que·s porta lo Sant Christo	1 ll. 6 s.
Més, per lo escambell per possar lo Sant Christo	0 ll. 12 s.
Més, per los cordons de seda per lo Sant Christo	9 ll.
Suma tot	40 ll. 2 s.

Resclosa 4.indd 57 12/6/07 10:00:14

Primo, los davots que an allargat les mans per fer adornar la dita Inmatge del Sant Christo:
Primo, lo Il·lustre Senyor Doctor Pera Anton Foguet, infermer y canonge de la Santa Igléssia Matrepolitana de Santa Tecla de Tarragona, y Senyor de dit pobble, a pagat lo fer encarnar lo Santo Christo.
Ítem, ha donat lo Reverent Pare Matheu Subielus, mestre de dit pobble, la tovallola per lo Sant Christo.
Més ha pagat, o a donat, lo dit Pare Matheu Subielus lo que costà de fer fer la creu per lo Sant Christo.
Més ha pagat lo dit Pare Matheu de estrenas al daurador …. Un real de vuit.
Més, lo que a encarnat lo Sant Christo y pintat la creu, lo official, era Pau Moralas, daurador habitant en Valls.
Ítem, ha pagat la bronÿa, y lo gornir-la de puntas, çò és, Ramon Pons, de les voltas, y batlle del present pobble de Alió.
Ítem, de fer pintar y deurar la creu lo pobble.
Ítem, la bossa per portar lo Sant Christo lo pobble.
Ítem, los claus y anssas per lo Sant Christo la confraria del Sant Christo.
Ítem, los cordons la confraria del Sant Christo.
Ítem, lo escambell per portar lo Sant Christo lo pobble.
Ítem, se isqué a ressabir la Santa Immage del Sant Christo a la Creu de Pedra al camí de Valls, çò és, ab professó, dia 8 de abril de 1716.
Ítem, donà lo Reverent Pare Matheu Subielus al Sant Christo, çò és, dos alabardas y dos sabras de fusta per fer senturions per quant Nostre Senyor està en lo moliment. Y que no·s pugan tocar de la dita capella.
Ítem, per bon costum y política per los demés que vindran se a notat lo demunt dit per quant los confrares del Sant Christo obsservian la devosció del Sant Christo y los davots pugan sempre que convinguin allergar les mans que dexà manera anirem a la Glòria. Amén.
Fra Matheu Subielus, carmelita y mestre y escrivà de dit pobble.

Núm. 6

Rebut de Pau Bover, serraller, pel preu dels claus i anses que ha fet per portar el Sant Crist.

AHAT-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Llibre de la Confraria de la Púrissima Sang de Jesucrist (1643-1668), c. 6, núm. 15. Paper solt.

17 d'abril del 1716.

+
Dic yo lo baix firmat qut tinch rebut de Manuel Pons la suma y cantitat, 1 lliura 14 sous, los quals són per uns claus y unas anssas per portar lo Sant Christo.
Y és ver vuÿ als 17 de abril de 1716.
Y dono la dificultat per fer la present rebuda al Pare Matheu Subielos, carmelita, escrivà de dit lloch.
Pau Bover, serraller.

Núm. 7

Rebut de Pau Morales, daurador de Valls, per la feina d'haver pintat dos gonfarons per a la confria de la Puríssima Sang de Jesucrist d'Alió.

AHAT-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Llibre de la Confraria de la Púrissima Sang de Jesucrist (1643-1668), c. 6, núm. 15. Paper solt.

2 de gener del 1726.

Resclosa 4.indd 58 12/6/07 10:00:14

Dich jo lo baix firma que, confeso tenir rebut de Jaume Sandrós, maÿó, com a procurador de la Comfraria de la Sanch, la suma de vin reyals per pintar 2 guanfarons per dita confraria. Y per mayor cantitat fas la presen rebuda.
Vui dia 2 de jener de lo anÿ 1726 fas fe y firmo y
Pau Morales, dorador.

Núm. 8

Rebut de Francesc Armengol, botiguer vallenc, pel preu de la roba que el procurador de la confraria de la Puríssima Sang d'Alió ha comprat per fer dos gonfarons per a la dita confraria.

AHAT-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Llibre de la Confraria de la Púrissima Sang de Jesucrist (1643-1668), c. 6, núm. 15. Paper solt.

Valls, 28 d'agost del 1726.

Tinch rebut lo infrascrit de mans de Jauma Sendrós, major de dies, pagès de Alió, com a percurador de la Comfraria de la Sanch de Jesuchrist, Salvador Nostre, de la paroquial de dit lloch, una lliura quinsa sous, dich: 1 lliura 15 sous.
Qual cantitat és per lo valor de 2 canas 4 pams roans negras a prés de ma botiga per fer dos ganfarons per dita comfraria.
Y dit paga dels anuals a cobrat dels confrares de dita confraria en lo any 1726.
Y per ser ver fas la present rebuda en Valls agost a 28 de 1726.
Són – 1 lliura 15 sous.
Verum, Francisco Armengol.

Núm. 9

Obres de rehabilitació i millora de la capella del Sant Crist de l'església parroquial de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió.

AHAT-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Llibre de les confraries (1679-1790), c. 1, núm. 20, fols. 60v-61r. [Alió], març del 1787.

Nota.
En lo mes de mars de l'any 1787, havent ofert lo señor Joan Pons, agent habitant en Barcelona, natural de casa Pons, de las voltas, de Alió, la suma de 25 lliures de charitat per emplear en lo altar del Sant Christo, de la iglésia de dit lloch, y lo seu germà hereu, Pere Pons y Soler, alguna porció, se donà principi a la obra del cambril, altar, perspectiva, pintura y gradas per fer lo monument.
Y se ha gastat lo següent:

Primo, se ha donat à Joseph Plana, mestre de cases de Alió, per trepar la paret, fer la volta, y demés del camaril, per 14 jornals	8 ll	1 s	3 d
La cal és de la abadia nova, y per 8 quarteras de güix.....	2 ll	1 s	10 d
Per 300 rajolas, y claus de anllatà 50	2 ll	11 s	
A Thomàs Torres per 9 jornals de manobré.....	3 ll	4 s	8 d
A Joseph Guinovart, fuster, per jornals de posar lo retaula, trepar las posts, fer las gradas del monument, y fusta	21 ll	5 s	
Suma	37 ll	3 s	9 d

Resclosa 4.indd 59 12/6/07 10:00:14

Ítem, lo senyor Jaume Tèrmens, pintor y dorador de Valls, ha pintat dita capella y altar, fent-li lo gasto, pagant-li los cabals, y donant-li de jornal 11 sous 3 diners. Y han costat 39 jornals	22 ll 4 s 6 d
Ítem, los colors, corladura, y demés cabals	9 ll 14 s 6 d
[Suma]	31 ll 19 s
Total	69 ll 2 s 9 d
Més, per fer la vida al pintor, feta gràcia del demés	4 ll 10 s
Per una Verge dels Dolors al esculptor de Valls	7 ll 10 s
	81 ll 2 s 9 d

Quals partidas se han pagat de charitats, y albrícias següents:	
Del sobredit senyor Joan Pons la suma de	25 ll
De Pere Pons, sobre expressat	7 ll 12 s 10 d
De una charitat tenian los señors regidors per los pobres del delmari, y ha servit per estos en paga del oli devian a la llàntia	12 ll
De la resta del vi de las ànimas de 1786. Consta en folio 151	5 ll 10 s
De altra charitat ha donat Pere Pons dia 8 jané 1788	6 ll
Del blat de las capellas de las ànimas y Sant Isidro en 1787	3 ll 7 s 4 d
De las procuradoras del Rosé de 1787, 10 lliures 9 diners y procuradors, 2 lliures 10 diners	12 ll 10 s
De Sant Barthomeu en 1787, 1 lliura 18 diners	
Altà majó, 18 lliures 7 diners	
Sant Francisco y Sant Isidro, 15 sous	3 ll 11 s 7 d
Ítem, 5 lliures 11 sous per part del vi de ànimas de 1787. víde pàg. 12	5 ll 11 s
	81 ll 2 s 9 d

Per lo que queda ja pagat y compost lo altar.
Verum, [Sebastià] Cabré, vicari.

Núm. 10

Inventari de l'orfebreria, ornaments i objectes religiosos de l'església parroquial de Sant Bartomeu, apòstol, de la vila d'Alió.

AHAT-Parròquia de Sant Bartomeu, apòstol, d'Alió. Llibre de les confraries (1679-1790), c. 1, núm. 20, fols. 199r-v. [Alió], 1786.

Inventari de la Iglésia de Alió en 1786.

Plata

Una creu de plata de pes 9 marcs una onsa, que val 1597	81 ll 16 s
Altra creu de pes 11 marcs 14 argensos, feta en 1599, val	104 ll 19 s 9 d
Una Vera Creu de 24 onsas 1 argens, feta en 1595	37 ll 14 s
Una custòdia 33 argensos, feta en 1600	39 ll 7 s
Uns incensers 4 marcs, 5 onsas, 8 argensos; la barqueta 1 marc, 5 onsas 6 argensos, fets en 1603	52 ll 6 d
Tripartita, feta en 1647	21 ll 18 s

Resclosa 4.indd 60 12/6/07 10:00:14

Dos candelers ab 2 patenas doradas; un globet petit y lo major.
Ítem, una cullera de plata per batejar, unas crismeras, una pau petita de plata, altra de bronso, y una conca de aram.

Casullas. 10
Una de domàs blanc, estola, manipulo, bossa brocalse.
1 de satí vermell, cenefa verda, ab lo demés.
Altra negra.
Altra de morada de filipitxí.
Altra de estofa blanca, cenefa de flos.
Altra de durantor vermellas.
Altra de lafaià verda i blanca florejada.
Altra de tapisseria florejada, que donà lo senyor prior Copons, de Tarragona.

Capas. 5
Una de seda florejada.
Altra de alducà y seda.
Altra morada.
Altra de negra.
Una de blanca de cotó.
Y una de satí vermell del viàtich.

Albas
4 comunas.Una de fina, amtios 10, un de fi, los demés de tela regular.
Ruquets 3 de tela, guarnit de puntas grans, tres petits, 6 aixugamans.
Lo drap del feretro.
12 floreras.
Y 2 dospoms, un de seda.
Un plat de estany.
Una bacina de ànimas.
Dos missals,que lo un és al cor.
Un quadern de difunts, vell.
Un de missas modernas.
2 rituals grossos y un de petit.
Un palis, en la una cara negra, l'altra morat, un de satí vermell, un de domàs blanc.
Lo guarniment de la llitera de Nostra Señora.
1 corporals.
36 purificadors.
Cingulos 6.

Sacristia
Un talam de domàs blanc ab sos guarniment de drap.
Los draps de Sant Barthomeu de seda per las creus, un de negre, y dos de color.
8 roquets grans, 6 de petits.
15 estovallas de drap, 1 de tela.
3 draps del pa beneït.
Velum templi de drap.
2 cuixins.
2 draps de tarima.
Un morté.
2 ganivets.
Un martell.

Resclosa 4.indd 61 12/6/07 10:00:14

Unas estanallas.
6 candeleros de fusta, 6 de llautó.

Sant Christo
Estovallas de pinyó 4, y unas de tela.
Un palis vermell de lafaià.
Una cortina de tafatà vermell.
Una tovallola de tela de la Imatge.
Un drap de palis de domàs vert, sens guarní.
2 candeleros.

Roser
Estovallas de pinyó 4, y 2 de seda.
Unas cortinas petitas de primaveras, altras de indianas.
Un vestidet del Niño.
Y un drap de indianas moradas.
Una bandera de domàs blanc.
La bacina.
2 candeleros.

Sant Sebastià
2 candeleros de metall.
Un palis.
Una bacina.
3 estovallas de brí, y unas de tela.

Nom de Jesús
2 candeleros.
3 estovallas de pinyó, unas de tela.
Y una bacina ab son sant.

Ànimas
2 candeleros.
3 estovallas.
4 atxas de fusta.
Un palis.

Sant Francisco
3 estovallas de drap, unas de tela.
Una bacina.
2 candeleros.

Sant Isidro
Estovallas de drap, 2 de tela.
2 candeleros.
1 bacina.

Altar major
4 pandons y dos ganfarons.
Ítem, dos pandons de la Semmana Santa.

Resclosa 4.indd 62 12/6/07 10:00:14

NÚM. 11

Sagristans de la Confraria de la Puríssima Sang de Jesucrist de l'església parroquial de Sant Bartomeu, apòstol, de la vila d'Alió.

1638	Joan Domingo i Bernat Domènech.
1640	Joan Bellver, de la Plaça, i Joan Plana, de la Plaça.
1641	Pere Pau Plana i Toni March Jofre.
1642-1643	Cosme Porta.
1643-1644	Bernat Domènech, menor, i Jaume Sendrós.
1644-1645	Rafel Monserrat i Antoni Plana.
1645-1646	Antoni Fabregat i Cosme Porta.
1646-1647	Pere Plana i Pere Pons.
1647-1648	Tomàs Guinovart i Antoni Fabregat, menor.
1648-1649	Jaume Sendrós i Josep Esteve.
1649-1650	Cosme Porta i Lluís Ferrer.
1650-1651	Antoni Barriach i Llorenç Prats.
1651-1652	Pere Pons i Jaume Barriach.
1652-1653	Pere Pau Plana i Cosme Porta.
1653-1654	Antoni Barriach i Antoni Fabregat.
1654-1655	Esteve Papiol i Jaume Sendrós.
1655-1656	Pere Pons i Cosme Porta.
1656-1657	Pere Joan Plana i Jaume Sendrós.
1657-1658	Lluís Farrer i Francesc Guinovart.
1658-1659	Cosme Porta i Pere Pons.
1659-1660	Antoni Domènech i Antoni Fabregat, menor.
1660-1661	Lluís Farrer i Antoni Joan Pons, menor.
1661-1662	Isidre Fabregat i Andreu Fabregat.
1662-1663	Pere Pons i Francesc Guinovart.
1663-1664	Marc Jofré i Jaume Barriach.
1664-1665	Francesc Guinovart i Antoni Domènech.
1665-1666	Jaume Barriach i Andreu Fabregat.
1666-1667	Rafael Domingo i Antoni Joan Pons.
1667-1668	Marc Jofré i Lluís Farrer.
1668-1669	Ramon Barriach i Antoni Domingo.
1673	Jaume Barriach i Antoni Fabregat.
1674	Francesc Guinovart i Ramon Domingo.
1675	Jaume Sendrós, major, dit de l'Església, i Jaume Barriach.
1687	Antoni Domingo i Ramon Domingo.
1688	Antoni Català i Ramon Guinovart.
1689	Antoni Domingo i Pere Revell.

Resclosa 4.indd 63 12/6/07 10:00:15

1690	Antoni Joan Pons i Ramon Guinovart, dit lo Poderós.
1692	Pere Revell i Antoni Domingo.
1693	Ramon Guinovart, dit lo Poderós, i Ramon Domingo.
1694	Jaume Barriach i Josep Domènech.
1696	Ramon Guinovart, dit lo Poderós, i Francesc Domingo.
1697	Jaume Barriach.
1698	Ramon Guinovart, dit lo Poderós, i Ramon Domingo.
1699	Jaume Barriach i Josep Domènech.
1700	Ramon Guinovart, dit lo Poderós, i Antoni Català.
1702	Ramon Domingo i Josep Domènech.
1703	Josep Barriach i Josep Pons.
1704	Ramon Guinovart, dit lo Poderós, i Ramon Plana.
1705	Josep Domènech i Antoni Sendrós.
1706	Ramon Plana i Francesc Jofré.
1707	Antoni Domènech i Joan Mercader.
1708	Ramon Plana i Francesc Jofré.
1709	Antoni Domènech i Antoni Domingo, dit del forn.
1710	Jaume Sendrós, dit del Forn.
1711	Antoni Domènech i Francesc Jofré.
1712	Jaume Sendrós, major, i Antoni Domènech.
1713	Antoni Domingo, dit del Forn, i Joan Mercader.
1714	Ramon Plana i Jaume Sendrós, dit del Forn.
1715	Jaume Sendrós, major, i Ramon Batalla.
1716	Jaume Sendrós, major, i Manuel Pons.
1717	Jaume Sendrós i Macià Aguader.
1718	Jaume Sendrós, major, i Antoni Domingo, dit del Forn.
1721	Jaume Sendrós, major, i Antoni Domingo.
1722	Ramon Barriach i Jaume Sendrós, major, dit de l'Església.
1723	Jaume Sendrós, major, dit de l'Església, i Jaume Sendrós, del Forn.
1724	Jaume Sendrós, major, dit de l'Església, i Gabriel Saperas.
1725	Jaume Sendrós, major, dit de l'Església, i Ramon Barriach.
1726	Jaume Sendrós, major, dit de l'Església, i Jaume Sendrós, del Forn.
1727	Gabriel Saperas i Rafael Guinovart.
1728	Ramon Plana i Tomàs Papiol.
1782-1783	Pere Pons i Ramon Pons.
1783	Pere Pons.
1785	Josep Pons i Anton Montserrat.
1786	Manuel Batalla i Manuel Cendrós.
1787	Josep Domingo, major, i Ramon Queralt i Barriach.
	Teresa Plana i Francesca Plana, vídua.

Resclosa 4.indd 64 12/6/07 10:00:15

1788	Ramon Queralt i Barriach i Josep Plana, dit de Xecó.
	Elena Jofré i Maria Batalla, Ramoneta.
1789	Josep Pons i Josep Batalla.
	Maria Bellvé i Francesca Vives.
1790	Josep Pons i Rafael Batalla.
	Teresa Pons.

Resclosa 4.indd 65 12/6/07 10:00:15

Resclosa 4.indd 66 12/6/07 10:00:15